

(171. 4.)

VOORLOOPIG VERSLAG.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen:

Opnieuw werd geklaagd, dat hier wederom verschillende posten ter verhooging worden voorgedragen zonder dat de noodige middelen tot dekking worden aangewezen. Op voorschotten, op andere artikelen, die, naar de Regeering meent, geheel of ten deele tegen die verhoogingen zullen opwegen, valt toch bezwaarlijk reeds thans te rekenen.

Artikel 1.

Onderartikelen 66, 128, 129, 152. Andermaal werd door vele leden opgekomen tegen de zeer hooge en steeds stijgende kosten van examens bij lager en middelbaar onderwijs. Aangedrongen werd op matiging, met name op vermindering der vacatiegelden voor onderwijzers en leeraren, belast met het afnemen van examens. Sommige leden wenschten deze gelden, althans die voor het leeraarspersoneel in dienst van den Staat, zelfs afgeschaft te zien, omdat zij dergelijke extra-toelagen aan ambtenaren voor het vervullen van werkzaamheden, die hun ambt medebrenge, niet gemotiveerd achtten.

Voorts zou, meende men, met minder examen-commissiën kunnen worden volstaan.

Wat het afnemen der examens tot toekenning der akte van bevoegdheid tot het geven van lager onderwijs betreft, daarvoor werd van verschillende zijden eene zoodanig gewijzigde inrichting verlangd, dat niet alleen bezuiniging verkregen, doch ook het thans bestaande bezwaar opgeheven werd, dat

gedurende weken en zelfs maanden de schoolopzieners aan hun werkkring worden onttrokken en niet in staat zijn hun voorname plicht, het houden van toezicht op de scholen, te vervullen. Waarom, vroeg men, wordt niet, in navolging van hetgeen in Duitschland geschiedt, aan de scholen, met name aan de kweekscholen voor onderwijzers, die aan gestelde eischen voldoen, de bevoegdheid gegeven onder controle der Regeering te examineeren en akten toe te kennen?

Onderartikelen 78 en 85. Onder opmerking, dat er bij de Regeering reeds herhaaldelijk op is aangedrongen, de hier bedoelde kosten nauwkeuriger te ramen, maakten enkele leden bezwaar tot verhooging dezer beide posten, de tweede reeds voor het dienstjaar 1897, mede te werken.

Verscheidene leden kwamen op tegen het aanzienlijk bedrag der meerdere uitgaven. Twijfel werd geopperd of wel de noodige zuinigheid wordt betracht. Met instemming was kennis genomen van de mededeeling in de Memorie van Toelichting, dat door de Regeering ernstig overwogen is, door welke middelen beperking der uitgaven kan worden verkregen en dat als gevolg daarvan bij den Raad van State de overweging aanhangig is gemaakt van een ontwerp-besluit van de in de toelichting aangegeven strekking.

Verscheidene leden waren van gevoelen dat de uitkomsten verkregen met de gebruikelijke maatregelen tot bestrijding van het mond- en klauwzeer, niet evenredig zijn aan de aanzienlijke uitgaven, die voor de toepassing dier maatregelen worden gevorderd. Zij wenschten dat gezocht werd naar een geheel ander, minder kostbaar en meer doeltreffend stelsel van bestrijding dier ziekte.

Andere leden verlangden dat door de Regeering tegenover de ziekte eene geheel lijdelijke houding worde aangenomen, omdat toch genoegzaam is gebleken, dat het kwaad met repressieve maatregelen niet is te keeren.

Aldus vastgesteld 12 Mei 1898.

VAN BASTEN BATENBURG.

F. VAN BYLANDT.

FERF.

CONRAD.

KOOL.

